07/01/2022

Χριστούγεννα στη Μόσχα με Πατριαρχική Θεία Λειτουργία

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Μόσχας

Στον Καθεδρικό Ναό του Σωτήρος Χριστού στη Μόσχα τέλεσε -από χθες το βράδυ έως σήμερα το πρωί- όλες τις ακολουθίες των Χριστουγέννων (Μεγάλες Ώρες, Όρθρο και πανηγυρική Θεία Λειτουργία) ο Μακαριώτατος Πατριάρχης Μόσχας και πασών των Ρωσιών κ.κ. Κύριλλος.

Επιμέλεια: Ευγενία Δίτσα

Σύμφωνα με την παράδοση, πριν την έναρξη της εορταστικής Θείας Λειτουργίας, ο Προκαθήμενος της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας απηύθυνε στους τηλεθεατές τις ευχές του:

«**Αγαπητοί μου αδερφοί, σας συγχαίρω από καρδιάς για τη μεγάλη και λαμπρή εορτή της Γεννήσεως του Χριστού!**

Η γιορτή των Χριστουγέννων είναι γεμάτη νόημα, που καλύπτει όλους μας. Αυτό το νόημα δεν ανήκει αποκλειστικά στο παρελθόν. Είναι πάντα επίκαιρο, γιατί, ερχόμενος στον κόσμο, ο Κύριος απελευθερώνει τους ανθρώπους από την ευθύνη του προπατορικού αμαρτήματος.

Γνωρίζουμε ότι το γονικό έγκλημα απαιτεί μερικές φορές οικονομική αποζημίωση. Και αν οι γονείς δεν είναι πλέον εκεί, τότε μπορεί αυτή να απαιτηθεί από τα παιδιά τους (εκείνα που κληρονόμησαν την περιουσία των γονέων). Το ίδιο περίπου συνέβη και με την αμαρτία. Στην χαραυγή της ανθρώπινης ιστορίας, η αμαρτία διαπράχθηκε, αλλά δεν συγχωρήθηκε, δεν λυτρώθηκε, και ως εκ τούτου οι συνέπειες της εξαπλώθηκαν σε ολόκληρο το ανθρώπινο γένος.

Η ημέρα που γιορτάζουμε σήμερα – η ημέρα της έλευσης στον κόσμο του Σωτήρος Χριστού – σηματοδοτεί την έλευση Αυτού, που πραγματικά έσωσε ολόκληρο το ανθρώπινο γένος από την ευθύνη και την ανάγκη αποζημίωσης για τις απώλειες που προκλήθηκαν από τη διάπραξη του προπατορικού αμαρτήματος. Και ποιος τα «αποζημίωσε» όλα αυτά; Ο ίδιος ο Κύριος Ιησούς Χριστός. Αυτός, έχοντας έρθει στον κόσμο, πήρε πάνω Του, όντας αναμάρτητος, τις αμαρτίες ολόκληρου του ανθρώπινου γένους. Εξιλέωσε τον άνθρωπο αποδεχόμενος μια τρομερή τιμωρία: μια οδυνηρή, δυσοίωνη εκτέλεση, η οποία του έφερε όχι μόνο σωματικό και ηθικό μαρτύριο, αλλά ήταν, επίσης, ντροπιαστική για ολόκληρη την ανθρώπινη φυλή, ειδικά δε για τον ανατολικό πολιτισμό, στον οποίο έλαβε χώρα το τερατώδες έγκλημα: η σταύρωση του Σωτήρος Χριστού.

Ο Κύριος εξιλέωσε τις αμαρτίες μας. Έφερε την απελευθέρωση σε ολόκληρο το ανθρώπινο γένος μέσω της γέννησης στη Βηθλεέμ του Θεανθρώπου, του Παιδιού, που έγινε ο Σωτήρας της ανθρωπότητας. Αυτό είναι ένα σπουδαίο γεγονός – ίσως το πιο σημαντικό στην ανθρώπινη ιστορία- που γιορτάζουμε σήμερα. Και θα ήθελα, απευθυνόμενος σε εσάς, πρώτα από όλα να σας ευχηθώ την εκ Κυρίου χάρη, ειρήνη, γαλήνη, αγάπη, υγεία – ό,τι είναι τόσο απαραίτητο στην καθημερινή μας ζωή. Για να σταματήσουν οι πόλεμοι, οι εσωτερικές διαμάχες, συμπεριλαμβανομένων αυτών στην επικράτεια της ιστορικής Ρωσίας, έτσι ώστε η ειρήνη, η δικαιοσύνη και η ηρεμία να βασιλεύουν στις ζωές των ανθρώπων, διότι υπήρχε ειρήνη μεταξύ γονέων και παιδιών, μεταξύ συζύγων, μεταξύ αδελφών. Έχουμε το δικαίωμα σε έναν τέτοιο κόσμο, γιατί ο ίδιος ο Κύριος υπέφερε ακριβώς για αυτόν τον σκοπό: να εξιλεώσει τον άνθρωπο από τις αμαρτίες του και να επιτρέψει στους ανθρώπους να απολαύσουν ειρήνη, χαρά και ευτυχία. Χρειάζεται

μόνο να γίνουμε κληρονόμοι αυτής της μεγάλης νίκης του Χριστού επί της αμαρτίας – μέσω της πίστης μας, μέσω καλών πράξεων και μέσω της προσευχής.

Εύχομαι σε όλους, αγαπητοί μου, ξανά και ξανά ψυχική ηρεμία, υγεία, χαρά, θεραπεία ασθενειών, αρμονία στις οικογένειες και, φυσικά, ειρήνη και ευημερία για όλη την ιστορική Ρωσία και τη χώρα μας – τη Ρωσία. Είθε να μας σκέπει η ευλογία του Θεού, ώστε μέσα από αυτή τη χριστουγεννιάτικη λειτουργία να μπούμε στη νέα χρονιά, που ελπίζουμε να είναι πιο γαλήνια και ήρεμη από την προηγούμενη.

Καλά Χριστούγεννα σε όλους σας, σας συγχαίρω ειλικρινά!».

Στην Θεία Λειτουργία παρέστησαν: ο Υφυπουργός του Ενωσιακού Κράτους Ρωσίας και Λευκορωσίας, Ντ.Φ. Μεζέντσεφ, ο Επικεφαλής της παράταξης «Ενωμένη Ρωσία» στην Κρατική Δούμα της Ομοσπονδιακής Συνέλευσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας Β.Α. Βασίλιεφ, ο Πρόεδρος του Συνοδικού Τμήματος Εκκλησιαστικών Σχέσεων με την Κοινωνία και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης , Αναπληρωτής Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Τύπου του Πατριάρχη Μόσχας και πάσης Ρωσίας Β.Ρ. Λεγκόιντα, ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της PJSC Phosagro Α.Γ. Γκούριεφ, ο Ανώτερος αντιπρόεδρος της μεταλλευτικής και μεταλλουργικής εταιρείας Norilsk Nickel S.G. Malyshev και πολλοί ακόμα κρατικοί φορείς και εκπρόσωποι της Εκκλησίας.

Στην λιτανεία, ακούστηκαν και δεήσεις για την απαλλαγή από τον κορωνοϊό.

Την εγκύκλιο του Μακαριωτάτου Πατριάρχη Μόσχας και πασών των Ρωσιών κ.κ. Κυρίλλου προς αρχιερείς, ποιμένες, διακόνους, μοναχούς και όλα τα πιστά τέκνα της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας ανέγνωσε ο εφημέριος του Καθεδρικού Ναού του Σωτήρος Χριστού, πρωτοπρεσβύτερος Αντρέι Μαρουστσάκ.

Η εγκύκλιος του Μακαριωτάτου:

Πεφιλημένοι ἐν Κυρίῳ ἀρχιερεῖς, πανέντιμοι πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι, θεοφιλεῖς μοναχοὶ καὶ μονάζουσαι, ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαί μου ἀγαπητοί,

Ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ἑορτῇ τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως προσφέρω πᾶσιν ὑμῖν τὰς ἐγκαρδίους μου εὐχὰς καὶ προσρήσεις.

Κατ᾽ αὐτὴν τὴν λαμπρὰν νύκτα πᾶσα ἡ κτίσις ἀγαλλιᾷ, ἄλλως τε ἐγγίζει ἥκει νῦν ὁ Κύριος, προσδοκία Ἐθνῶν, καὶ σωτηρία κόσμου (Κανὼν α΄, Ὠδὴ δ΄, Προεόρτιος τῶν Χριστουγέννων, Ἦχος πλ. β΄). Τὴν ἔλευσιν τοῦ Σωτῆρος ἐπὶ πολλὰ ἔτη προσεδόκουν οἱ ἄνθρωποι, οἱ ἀπολέσαντες μετὰ τὴν ἐκδίωξιν ἐκ τοῦ Παραδείσου τὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Δημιουργοῦ αὐτῶν, οἱ λησμονήσαντες πόσον χαροποιὸν εἶναι νὰ αἰσθάνηταί τις καθ᾽ ἑκάστην τὴν παρουσίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἀκούῃ λίαν ἐγγὺς τὴν φωνὴν Αὐτοῦ, ἔχῃ τὴν δυνατότητα ὅπως ἀπευθύνηται πρὸς Αὐτὸν καὶ αὐτίκα λαμβάνῃ τὴν ἀπόκρισιν, εἰδὼς τὸν ἑαυτόν σου ἐν πλήρει ἀσφαλείᾳ, διότι ὁ Κύριος εἶναι ἐγγύς σου.

Αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ αἴσθημα ἀσφαλείας, προστασίας καὶ ἡσυχίας λείπει πολὺ ἀπὸ ἡμᾶς σήμερον, ὅτε ἡ φονικὴ λοίμωξις εἰσάγει ἀκόμη μεταβολὰς εἰς τὴν ζωήν μας, ἐνῷ εἶναι δύσκολον νὰ προγραμματίζωμεν καὶ σχεδιάζωμεν, ὅτε ἡ ἀνασφάλεια διὰ τὴν αὔριον ἡμέραν κρατεῖ συνεχῶς εἰς ἔντασιν καὶ προκαλεῖ ἀνησυχίαν. Καίτοι ἐν αὐταῖς ταῖς οὐχὶ εὐκόλοις περιστάσεσι, μετὰ ἰδιαιτέρας ὀξύτητος ᾐσθόμεθα τὸ

εὔθραυστον τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως, συνειδητοποιήσαμεν ὅτι ὀφείλομεν νὰ ἐκτιμῶμεν ὡς μεγίστην δωρεὰν τοῦ Θεοῦ τὴν ἑκάστην νέαν ἡμέραν, ἀντελαβόμεθα πόσον μέγα βάρος καθίσταται ἡ ἐξηναγκασμένη ἀπομόνωσις καὶ πόσον σπουδαῖον εἶναι νὰ ἔχωμεν τὴν δυνατότητα τακτικῆς διὰ ζώσης κοινωνίας μετὰ τῶν συγγενῶν καὶ οἰκείων.

Ἀτενίζοντες τὸ κείμενον ἐν τῇ Φάτνῃ Βρέφος Χριστόν, τὴν Πανάχραντον Μητέρα Αὐτοῦ καὶ Ἰωσὴφ τὸν Μνήστορα, ἀντιλαμβανόμεθα ὅτι μόνον ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐνδυναμώνῃ ἡμᾶς εἰς τὰς διαφόρους δοκιμασίας, ἔξω βάλλῃ τὸν φόβον ἀπὸ τῶν καρδιῶν ἡμῶν καὶ παράσχῃ δυνάμεις πρὸς ἀγαθοεργίαν.

Ἄλλως τε ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος εἰς μίαν ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων στιγμῶν τῆς ζωῆς Αὐτῆς καὶ Αὐτὴ εὑρίσκετο εἰς στενοχώρους περιστάσεις, ἐν ξένῃ πόλει, ἐν ἐρήμῳ τόπῳ, ἐν σπηλαίῳ τῶν κτηνῶν. Ἐν τούτοις, ὡς τερπνὸν παλάτιον τὸ ταπεινὸν Σπήλαιον, Αὐτῇ ἐδείκνυτο (Ἀπολυτίκιον, Ἦχος δ΄, ἐν τῷ ἑσπερινῷ τῆς 24ης Δεκεμβρίου), διότι ἡ ἀγάπη διὰ τὸν Υἱὸν καὶ Θεὸν ἐπλημμύρισε τὴν καρδίαν Αὐτῆς· ἡ ἀγάπη αὐτὴ μετεμόρφωνε τὰ πάντα πέριξ Αὐτῆς καὶ ἡ Παρθένος δὲν παρετήρει οὔτε δυσχερείας, ἀλλὰ οὔτε καὶ τὴν ἐσχάτην πενίαν τοῦ σπηλαίου. Ἡ εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν Δημιουργὸν καὶ ἡ στοργὴ πρὸς τὸ νεογέννητον Βρέφος ἐπέτρεπεν εἰς Αὐτὴν ὡς οὐδὲν νὰ ἠγῆται τὰς δυσκολίας καὶ βλέπῃ τὴν ἀγαθὴν Πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ εἰς πάσας τὰς περιστάσεις, ἃς κατέπεμπεν Αὐτῇ ὁ Κύριος. Πόσον διαφέρει τοῦτο ἀπὸ τὴν ἡμετέραν ἀντίληψιν τῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δοκιμασιῶν, ὅταν λ.χ. εἰς καιρὸν τῆς ἀπομονώσεως ἀκόμη καὶ τὴν οἰκίαν αὐτῶν πολλοὶ ἀντεμετώπιζον ὡς φυλακήν, πίπτοντες εἰς ἀκηδίαν καὶ βλέποντες τὰ πάντα ἐν χρώματι μέλανι.

Νοερῶς παριστάμενοι σήμερον τῇ Φάτνῃ τοῦ Σωτῆρος, παρὰ τῇ ὁποίᾳ πλησίον τοῦ Δημιουργοῦ εὑρίσκεται πᾶσα κτίσις – καὶ ἄνθρωποι, καὶ ζῶα, καὶ ἄγγελοι, μύσται τῆς ἁπλῆς καὶ τρισηλίου αἴγλης (Κανὼν τῶν Ἀσωμάτων, Ὠδὴ η΄, Ἦχος πλ. α΄, Ὄρθρος Δευτέρας), ἃς αἰσθανθῶμεν τοὺς ἑαυτούς μας περιβεβλημένους τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ ἡνωμένους πέριξ τοῦ Χριστοῦ. Ἂς ρίψωμεν ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἡμῶν τὰ δεσμὰ τοῦ φόβου καὶ τῆς ἐλλείψεως ἐμπιστοσύνης, ἀνησυχίας καὶ ἀπελπισίας, ἃς ἀκούσωμεν τὴν φωνὴν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, Ὃστις ἔρχεται ἐπὶ τῆς ἁμαρτωλοῦ γῆς καὶ καλεῖ εἰς Ἑαυτὸν πάντας τοὺς κοπιῶντας καὶ πεφορτισμένους, ὑπισχνούμενος αὐτοῖς τὴν ἀνάπαυσιν (Ματθ. 11, 28). Ἔρχεται καὶ διδάσκει ἡμᾶς ἵνα ζήσωμεν οὕτως, ὥστε ἡ ἀπολεσθεῖσα μακαριότης τοῦ Παραδείσου γίνῃ αὖθις πραγματικότης ἢ ἔτι πλείονα, ὥστε ὁ ἄνθρωπος δυνηθῇ ἵνα ἑνοῦται ἀκαταλήπτως καὶ μυστηριακῶς μετὰ τοῦ Κυρίου.

Ὁ γεννηθεὶς ἐπὶ τῆς γῆς Βασιλεὺς τῶν Οὐρανῶν (στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς) ἔπραξεν ἤδη τὸ πᾶν διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν. Μᾶς μένει μόνον ἵνα δεχθῶμεν τὴν ἀγάπην

Αὐτοῦ καὶ ἀνταποκριθῶμεν εἰς αὐτὴν διὰ τῶν πράξεων ἡμῶν, δηλονότι διὰ τῆς ζωῆς κατὰ τὰς ἐντολὰς καὶ τῶν ἔργων τοῦ ἐλέους, διὰ τῆς ἰσχυρᾶς πίστεως καὶ τῆς ἐπιθυμίας ἵνα ὦμεν μετὰ τοῦ Θεοῦ, διὰ τῆς προθυμίας οὐχὶ μόνον νὰ δεχώμεθα ἐκ τῶν Πατρικῶν χειρῶν Αὐτοῦ πλουσίους οἰκτιρμούς, ἀλλὰ καὶ μετὰ στερρᾶς ἐλπίδος καὶ ἐμπιστοσύνης εἰς Αὐτὸν νὰ ὑπερκεράσωμεν αὐτὰς ἢ ἄλλας δυσκολίας.

Ἀγαπητοί μου, ἔτι καὶ ἔτι συγχαίρω ὑμῖν ἐπὶ τῇ Γεννήσει τοῦ Χριστοῦ. «Οὐδεὶς εἶναι ἀφωρισμένος τῆς κοινωνίας αὐτῆς τῆς ἀγαλλιάσεως, ἐπιβεβαιοῖ ὁ ἅγιος Λέων ὁ Μέγας, ἄλλως τε ἡ ἀφορμὴ τῆς χαρᾶς εἶναι κοινὴ διὰ πάντας. Εἴθε νὰ χορεύσῃ ὁ ἅγιος, διότι ἐγγίζει τῇ δόξῃ. Εἴθε νὰ χαίρῃ ὁ ἁμαρτωλὸς, διότι συγχώρησις δίδεται εἰς αὐτόν» (Λόγος Α΄ εἰς τὴν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ). Ὁ Κύριος ἂς πέμψῃ πᾶσιν ὑμῖν ψυχικὴν καὶ σωματικὴν ὑγείαν, ἀνεξάντλητον χαρὰν καὶ εὐθυμίαν, ἐνδυναμώνῃ εἰς τὰ τελούμενα ὑφ’ ὑμῶν ἔργα καὶ τὴν περαιτέρω πορείαν εἰς τὸν στίβον τῆς σωτηρίας. Ἀμήν.

ὁ Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν

Κύριλλος

Ἐν Μόσχᾳ,

Χριστούγεννα 2021-2022